

okresního hejtmana starosta (Bürgermeister).

§ 3. Rozhodnutí schvalovacího úřadu jest konečné.

§ 4. Odškodnění za škodu, která vznikne opatřením přípustným podle tohoto nařízení, se neposkytuje.

§ 5. Nařízení nabývá účinnosti od 1. října 1938.

Berlín, dne 13. října 1938.

Der Oberbefehlshaber des Heeres
von Brauchitsch.

Upozorniti jest, že v říšskoněmeckém právu užívá se slova »Grundstück« ve významu »nemovitost«, takže jest jím rozuměti nejen pozemky, ale i budovy na nich vystavěné, v našem smyslu tedy vůbec »nemovitosti«, jak také nařízení bylo shora přeloženo.

Jak musí postupovati narijci, svěrují-li v sudetském území právní zastoupení advokátům.

Jak bylo uvedeno na str. 20 letošního ročníku Právní praxe, nesmí němečtí arijsí advokáti přijímati přímé zastupování tuzemských židovských stran nebo takových židovských stran, které uprchly ze sudetoněmeckého území.

Němečtí arijsí advokáti však zdráhají se převzítí zastoupení i cizozemských židovských stran.

Proto se doporučuje v každém případě postupovati podle § 10, odst. 3 adv. ř., který zní:

»Einer zahlungsfähigen Partei, deren Vertretung kein Advokat freiwillig übernimmt, hat der Advokatenausschuss einen Advokaten zu bestellen, in welchem Falle dieser gegen Sicherstellung der Vertretungsgebühren die Vertretung übernehmen muss.«

Žádost jest podati k senátu vrchního soudu t. č. v Litoměřicích (an den Leiter des oberlandesgerichtlichen Senates in Leitmeritz).

Praxe při rozlukových žalobách.

Podle rozhodnutí n. s. z 21. dubna 1938, Rv I 2997/37 (Soudcovské listy, příloha rozh. č. 1342, Richterzeitung 1938/8) jest předpokladem zahájení řízení o žalobě na rozlučku vždy též průkaz státního občanství a není-li k žalobě připojeno osvědčení o státním občanství, trpí žaloba vadou, která brání řádnému rozhodnutí, pro kterou nemůže býti vydán platný rozsudek, neboť soudy musejí z moci úřední zkoumati státní příslušnost stran.

Toho jest tedy při žalobách rozlukových nyní přísně dbáti a osvědčení o státním občanství (nestačí domovský list) ihned k žalobě připojiti.

Z důvodů cit. rozhodnutí uvádíme:

»Československé soudy jsou oprávněny ve sporech o rozlučku manželství rozhodovati, pokud jde o československé státní občany, a, pokud jde o cizozemce, jen nepřičí-li se jejich zásah mezistátním úmluvám. Proto jsou československé soudy v každém rozlukovém sporu povinny hned při jeho zahájení a pokud se tak nestalo, v každém stadiu z moci úřední zkoumati občanství státní příslušnosti spor vedoucích stran, aby mohlo býti zjištěno, že sporná věc není vyloučena z jejich pravomoci; proto také žaloba je o rozlučku formálně podána jen, je-li již v ní osvědčeno, o jaké státní občany jde. Žaloba po této stránce nevyhovující trpí vadou, překážející aby o ní bylo řádně rozhodnuto a nemůže tedy býti základem platného rozsudku.

Státní příslušnost československá je řádně vykázána osvědčením příslušného okresního úřadu a je věcí strany, podávající žalobu, aby je předložila (§ 226 c. ř. s.).«

Cit. rozh. otištěno bylo též v úřední sbírce nejv. soudu pod č. 16870.

Pokud jde o žaloby rozvodové, žádají soudy i při nich průkaz o státním občanství.

Důkaz pravdy a zmateční stížnost.

V praxi se stereotypně opakují nedostatky návrhů na důkaz pravdy a zmatečních stížností. Rozhodnutí

nejvyššího soudu pro nepatrnost otázky nebývají uveřejňována.

Příklad:

O někom bylo uvedeno, že vědomě tvrdil nepravdu, nebo že jako úřední osoba jednal stranicky. Chtěje dosáhnouti beztrestnosti z důvodu důkazu pravdy, vedl obžalovaný důkaz o tom, že to, co tvrdil soukromý žalobce, nebylo pravdivé, pokud se týče důkaz o úředním úkonu, který byl podnětem pomluvy (že soudce vyhověl důkazním návrhům jedné strany, zamítl však návrhy druhé strany, že obecní starosta učinil trestní oznámení na příslušníky určité politické strany). Nalézací soud došel k závěru, že nebyla dokázána pravdivost pomluvy, ježto soukromý žalobce vůbec neučinil projev, jehož nepravdivost byla v pomluvě tvrzena, pokud se týče že napadená úřední osoba vůbec neprovedla onen úkon, jenž dal podnět k pomluvě.

Důkaz pravdy:

Pomluviti někoho lze nejen tím, že se o něm uvedou skutečnosti, jež jsou s hlediska cti závadné samy o sobě, ale i tím, že se určitému nezávadnému skutkovému ději dává jiná tvářnost, zejména že se činům někoho podkládají úmysly a pohnutky, jimiž se jednající řídil a které teprve z činu činí skutečnost cti se dotýkající.

Je proto třeba, dříve než se započne s důkazem pravdy, provésti rozbor pomluvy, aby mohlo býti posouzeno, v kterých skutečnostech pomluva záleží. Jen tak bude lze seznati, o pravdivosti kterých skutečností je třeba nabídnouti a provésti důkaz, aby se obžalovaný stal beztrestným podle § 6, odst. 2 a) zákona o ochraně cti.

Rozebírají-li se pomluvy nahoře uvedené, je zřejmé, že podstata jejich nezáleží v tom, že někdo tvrdil nepravdu, že soudce rozhodl o dů-

kazních návrzích určitým způsobem, nebo že starosta učinil trestní oznámení, neboť tyto skutečnosti tvrzené v uvedených případech samy o sobě nemohou ohroziti čest někoho. Závažné je jediné, že se tvrzení nepravdy stalo vědomě nebo že pohnutkou úředního úkonu bylo stranické zaujetí.

Má-li se tudíž důkaz pravdy setkat s úspěchem, je třeba v takových případech vésti důkaz nejen o tom, že bylo jednáno tak, jak bylo tvrzeno v pomluvě, ale i o tom, že bylo tak jednáno vědomě nebo z pohnutek pomluvou naznačených.

Omezí-li se tu obžalovaný jediné na důkaz pouhých skutečností, jež jsou nezávadné s hlediska ochrany cti, neprovedl vše, čeho je třeba k důkazu pravdy; ježto nenabídl důkaz o podstatě pomluvy, je zcela zbytečné, prováděti navržené důkazy, neboť ani tenkrát, kdyby měly kladný výsledek, nebylo by lze dojíti k závěru, že se obžalovaný stal beztrestný z důvodu důkazu pravdy.

Zmateční stížnost:

Neprovede-li nalézací soud takto nedostatečně nabídnutý důkaz pravdy a uzná-li obžalovaného vinným, nelze úspěšně uplatniti zmátek podle čís. 4 § 281 tr. ř., neboť je nepochybně patrné, že formální vada nemohla na rozhodnutí působiti způsobem obžalovanému nepříznivým (§ 281, posl. odst. tr. ř.).

Provede-li nalézací soud takové důkazy a vysloví-li, že pravdivost uvedených skutečností nebyla prokázána, nelze napadnouti výrok o tom z důvodu zmatečnosti podle čís. 5, § 281 tr. ř., neboť se takový výrok netýká rozhodné skutečnosti, ježto podstatu pomluvy ponechává stranou.

Pochybené je též, dovolávati se teprve ve zmateční stížnosti skutečností, z nichž lze souditi, že bylo jednáno vědomě nebo z pohnutek po-

mluvou naznačených, neboť je podle § 288, odst. 2, čís. 3 tr. ř. nepřipustné, uplatňovati novoty ve zrušovacím řízení a tak doháněti to, co bylo zameškáno před nalézacím soudem.
Fr. Poláček.

Čtyři amnestie.

I.

V úředním listě republiky Československé ze dne 9. října 1938, č. 233 a ve Věstníku ministerstva spravedlnosti ze dne 31. října 1938, str. 103 otištěno bylo rozhodnutí vlády ze dne 7. října 1938 o amnestii, kteréžto rozhodnutí zde otiskujeme z toho důvodu, poněvadž nebylo publikováno v úřední sbírce zákonů a nařízení:

Užívajíc práva daného ustanovením § 60 ústavní listiny, uděluje vláda republiky Československé tuto amnestii:

Čl. I.

Promíjí tresty na penězích (hlavní i vedlejší) a náhradní tresty na svobodě, které byly nebo budou občanskými trestními soudy pravoplatně uloženy za činy, spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí.

Čl. II.

Z ostatních trestů na svobodě, které byly nebo budou občanskými trestními soudy pravoplatně uloženy za činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, promíjí část rovnající se jednomu měsíci, a jde-li o první soudem uložený trest, část rovnající se třem měsícům. Není-li v těchto případech uložený trest delší než uvedené doby, promíjí jej celý, a to, je-li podmíněný, s účinky § 1 zákona o podmíněném odsouzení.

Čl. III.

Nařizuje, aby trestní řízení pro činy, které se stíhají před občanskými trestními soudy žalobou veřejnou a byly spáchany přede dnem tohoto rozhodnutí, nebylo zaváděno, a bylo-li zavedeno, aby bylo zastaveno, jestliže zákon na čin, o němž jde, stanoví jako hlavní trest toliko trest peněžitý nebo trest na svobodě ne delší než jeden měsíc.

Čl. IV.

Jde-li o trest uložený vinníku, který byv 20. května nebo později povolán k činné

vojenské službě, tuto službu nastoupil, nebo o trestný čin spáchaný takovou osobou, zvyšují se doby uvedené v čl. II. a III. tohoto rozhodnutí na dvojnásobek.

Čl. V.

(1) Dodatečný trest uložený podle § 265 tr. ř. pokládá se spolu s trestem, k němuž je v poměru trestu dodatného, za jeden trest. Totéž platí o trestech uložených rozsudky sloužícími za podklad vyměření úhrnného trestu podle § 517 tr. por.

(2) Pokud užití tohoto rozhodnutí je závislé na podmínce, že jde o první soudem uložený trest, není jeho užití na překážku okolnost, že trestu o němž jde, předcházelo toliko odsouzení již zahlazené, odsouzení podmíněné nebo odsouzení tolik k peněžitému trestu.

II.

Úřední list ze dne 4. prosince 1938 uveřejnil tuto další amnestii:

Užívaje práva daného mně ústavní listinou, udílím tuto amnestii:

Čl. 1.

(1) Promíjím tresty na svobodě, které byly přede dnem tohoto rozhodnutí občanskými trestními soudy pravoplatně uloženy za politické trestní činy, spáchané před 7. říjnem 1938. Tresty uložené za zločiny uvedené v §§ 1 nebo 6, č. 2, zákona na ochranu republiky promíjím však jen v těch případech, v nichž příslušný ministr spravedlnosti, vyslechna příslušného ministra vnitra a ministra národní obrany, učiní prohlášení, že prominutí trestu se nepřičí zájmům bezpečnosti a obrany státu. Prohlášení o tom budiž učiněno zpravidla do 3 měsíců ode dne tohoto rozhodnutí; neučiní-li je ministr spravedlnosti ani do 6 měsíců, nastává prominutí trestu uplynutím této šestiměsíční lhůty.

(2) Jde-li o trest podmíněný, je prominutí spojeno s účinky § 1 zákona o podmíněném odsouzení.

Čl. 2.

Nařizují, aby trestní řízení zahájená přede dnem tohoto rozhodnutí u občanských trestních soudů nebo u státních zastupitelstev pro politické trestní činy spáchané před 7. říjnem 1938, byla zastavena. Trestní řízení pro zločiny uvedené v §§ 1 nebo 6, č. 2, zákona na ochranu republiky buďtež však zastavena jen v těch případech, v nichž příslušný ministr spravedlnosti, vyslechna příslušného ministra vnitra a ministra národní obrany, učiní pro-